

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΡΙΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Αρ. 3599 της 2ας ΜΑΪΟΥ 2002
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις

Αριθμός 214

Οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002, οι οποίοι εκδόθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 32 της βασικής νομοθεσίας περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων, αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 3 του περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου, Νόμου (Ν. 99 του 1989 όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 227 του 1990).

Ο ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΝΟΜΟΣ

Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 32(2)(δ)

ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για σκοπούς εναρμόνισης με την πράξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο—

"Οδηγία 93/119/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1993 για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή/και τη θανάτωσή τους" (ΕΕ L 340 της 31.12.1993, σ. 21),

Το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται με βάση τις διατάξεις της παραγράφου (δ) του εδαφίου (2) του άρθρου 32 του περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων Νόμου του 1994 μέχρι 2000 εκδίδει του ακόλουθους Κανονισμούς.

46(1) του 1994
94(1) του 1997
75(1) του 2000.

1. Οι Κανονισμοί αυτοί θα αναφέρονται ως οι περί Προστασίας και Ευημερίας των Ζώων (Προστασία των Ζώων κατά τη Σφαγή ή τη Θανάτωσή τους) Κανονισμοί του 2002.

Συνολτικός
τίτλος.

Ερμηνεία.

2. Στους Κανονισμούς αυτούς, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

"ακινητοποίηση" σημαίνει τη χρησιμοποίηση κάθε μεθόδου για τον περιορισμό των κινήσεων του ζώου με σκοπό τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής αναισθητοποίησης ή θανάτωσης·

"αναισθητοποίηση" σημαίνει κάθε μέθοδο η οποία, όταν εφαρμόζεται στα ζώα, επιφέρει άμεση απώλεια των αισθήσεών τους, μέχρι να επέλθει ο θάνατος·

"διακίνηση" σημαίνει την εκφόρτωση ή μετακίνηση των ζώων από τις αποβάθρες εκφόρτωσης, τους χώρους σταβλισμού ή τα μαντριά των σφαγείων στις εγκαταστάσεις σφαγής·

"θανάτωση" σημαίνει την μέθοδο που επιφέρει το θάνατο του ζώου·

"νεοσσοί μιας ημέρας" σημαίνει κάθε πουλερικό ηλικίας κάτω των εβδομήντα δύο ωρών που δεν έχει λάβει ακόμη τροφή και περιλαμβάνει τις πάπιες Βαρβαρίας (Barbary ducks), οι οποίες ενδέχεται να έχουν λάβει τροφή·

"σταβλισμός" σημαίνει τη διατήρηση των ζώων στους χώρους σταβλισμού, στα μαντριά, στους στεγασμένους χώρους ή στους αγρούς οι οποίοι χρησιμοποιούνται από το σφαγείο, ώστε να καθίσταται δυνατή η παροχή, πριν τη σφαγή, εφόσον είναι αναγκαίο, κατάλληλης φροντίδας όπως νερό, τροφή, ανάπαυση κ.ά·

"σφαγείο" σημαίνει κάθε εγκατάσταση που χρησιμοποιείται για τη σφαγή των μόνοπλων ζώων, των μηρυκαστικών, των χοίρων, των κουνελιών και των πουλερικών για εμπορικούς σκοπούς και περιλαμβάνει τα μέσα για τη διακίνηση ή το σταβλισμό των ζώων·

"σφαγή" σημαίνει τη θανάτωση του ζώου με αφαίμαξη·

"τρίτη χώρα" σημαίνει κάθε χώρα η οποία δεν αποτελεί κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πεδίο εφαρμογής.

3.—(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (2), οι Κανονισμοί αυτοί εφαρμόζονται—

(α) Στη διακίνηση, στο σταβλισμό, στην ακινητοποίηση, στην αναισθητοποίηση, στη σφαγή και στη θανάτωση των ζώων που εκτρέφονται και διατηρούνται για την παραγωγή κρέατος, δέρματος, γούνας ή άλλων προϊόντων· και

(β) στις μεθόδους θανάτωσης, οι οποίες χρησιμοποιούνται στα πλαίσια καταπολέμησης ασθενειών.

(2) Οι Κανονισμοί αυτοί δεν εφαρμόζονται σε—

(α) Τεχνικές ή επιστημονικές δοκιμές σχετικές με τις διαδικασίες οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο (1) και οι οποίες διεξάγονται στα πλαίσια των περι Ζώων (Επιστημονικά Πειράματα) Νόμων του 1995 και 2000·

(β) ζώα τα οποία θανατώνονται στα πλαίσια πολιτιστικών ή αθλητικών εκδηλώσεων·

(γ) άγρια θηράματα τα οποία θανατώνονται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις οι οποίες ρυθμίζουν τα υγειονομικά προβλήματα και τα προβλήματα υγειονομικού ελέγχου σχετικά με τη θανάτωση άγριων θηραμάτων και την εμπορία κρέατός τους.

ΜΕΡΟΣ II

ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ Ή ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΠΟΥ ΕΧΕΙ
ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΦΑΓΕΙΟΥ Ή ΤΗΝ ΕΥΘΥΝΗ ΖΩΟΥ

4. Πρόσωπο που έχει τη διεύθυνση ή τη διοίκηση σφαγείου ή ο ιδιοκτήτης ή κάτοχος ζώου που προορίζεται για σφαγή ή θανάτωση σε σφαγείο, οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε, ανάλογα με τη περίπτωση, κατά τη διακίνηση, το σταβλισμό, την ακινητοποίηση, την αναισθητοποίηση, τη σφαγή και τη θανάτωσή τους, να μην υποβάλλονται σε περιττή διέγερση, πόνο ή ταλαιπωρία.

Υποχρεώσεις ιδιοκτητών σφαγείου ή ζώου προοριζόμενου για σφαγή ή θανάτωση.

5.—(1) Με την επιφύλαξη της παραγράφου (2), ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει τη διεύθυνση ή τη διοίκηση σφαγείου οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε—

Γενικές απαιτήσεις για τα σφαγεία.

(α) Η κατασκευή, οι εγκαταστάσεις, ο εξοπλισμός και η λειτουργία του σφαγείου να είναι τέτοια ώστε να αποφεύγεται οποιαδήποτε περιττή διέγερση, πόνος ή ταλαιπωρία των ζώων·

(β) τα μόνοπλα, τα μηρυκαστικά, οι χοίροι, τα κουνέλια και τα πουλερικά που εισάγονται στα σφαγεία για σφαγή να—

(i) διακινούνται και, εφόσον είναι αναγκαίο, να σταβλίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Α·

Παράρτημα Α.

(ii) ακινητοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Β·

Παράρτημα Β.

(iii) αναισθητοποιούνται πριν τη σφαγή ή να θανατώνονται ακαριαία σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Γ·

Παράρτημα Γ.

(iv) υφίστανται αφαίμαξη σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Δ.

Παράρτημα Δ.

(2) Η υπο-υποπαράγραφος (iii) της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (1) δεν εφαρμόζεται όταν η σφαγή διενεργείται κατ' επίκληση ορισμένων θρησκευτικών τελετουργικών τύπων. Η θρησκευτική αρχή για λογαριασμό της οποίας πραγματοποιείται η σφαγή είναι υπεύθυνη για την τήρηση του συγκεκριμένου αυτού θρησκευτικού τελετουργικού τύπου· κατά τα λοιπά η θρησκευτική αυτή αρχή οφείλει να τηρεί τους Κανονισμούς αυτούς υπό την ευθύνη κτηνιάτρου.

6.—(1) Ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει τη διεύθυνση ή τη διοίκηση σφαγείου οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε—

Ειδικότερες απαιτήσεις για τα σφαγεία.

(α) Τα εργαλεία, τα μέσα ακινητοποίησης, ο εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούνται για την αναισθητοποίηση ή τη θανάτωση, να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται, να συντηρούνται και να χρησιμοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε η αναισθητοποίηση ή η θανάτωση να γίνονται γρήγορα και αποτελεσματικά σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών αυτών·

(β) κατάλληλα ανταλλακτικά του εξοπλισμού και των εργαλείων να φυλάττονται στο σφαγείο, για περίπτωση ανάγκης· τα ανταλλακτικά αυτά πρέπει να συντηρούνται κατάλληλα και να επιθεωρούνται τουλάχιστο μία φορά το μήνα·

(γ) με την επιφύλαξη της παραγράφου (2), τα άτομα που ασχολούνται με τη διακίνηση, το σταβλισμό, την ακινητοποίηση, την αναισθητοποίηση, τη σφαγή ή τη θανάτωση των ζώων, να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και την ικανότητα, τα οποία δυνατό να απαιτούνται με άλλες νομοθετικές διατάξεις δυνάμει του Νόμου, για να εκτελούν τις

εργασίες αυτές όσο το δυνατό πιο ανώδυνα και αποτελεσματικά σύμφωνα με τις διατάξεις των Κανονισμών αυτών·

- (δ) τα άτομα που ασχολούνται με τη διακίνηση, το σταβλισμό, την ακινητοποίηση, την αναισθητοποίηση, τη σφαγή ή τη θανάτωση των ζώων, να—
- (i) έχουν γνώση των διατάξεων των εκάστοτε εκδιδόμενων κωδίκων πρακτικής που αφορούν τη σφαγή και τη θανάτωση των ζώων και τους Κανονισμούς αυτούς·
 - (ii) έχουν αντίγραφο των πιο πάνω κωδίκων πρακτικής και των Κανονισμών αυτών κατά το χρόνο που ασχολούνται με τις δραστηριότητες αυτές·
 - (iii) έχουν λάβει οδηγίες και καθοδήγηση όσον αφορά τους πιο πάνω κώδικες πρακτικής και τους Κανονισμούς αυτούς.

(2) Σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή πιστεύει πως τα πρόσωπα που εργοδοτούνται για τη σφαγή δεν κατέχουν κατάλληλες ικανότητες ή επαγγελματική γνώση, ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη του σφαγείου οφείλει, να διευθετήσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα για το προσωπικό, σύμφωνα με τις οδηγίες της αρμόδιας αρχής, ούτως ώστε τα πρόσωπα αυτά να αποκτήσουν την απαιτούμενη εκπαίδευση η οποία πρέπει να είναι ανάλογη με την εργοδότησή τους.

Απαιτήσεις
για τη σφαγή
και θανάτωση
εκτός των
σφαγείων.

7.—(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου (2) του Κανονισμού αυτού και του Κανονισμού 9, ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη ενός από τα ζώα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (β) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 5, το οποίο προορίζεται για σφαγή ή θανάτωση εκτός σφαγείου, οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι υποπαράγραφοι (ii), (iii) και (iv) της υποπαραγράφου (β) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 5 να εφαρμόζονται.

(2) Η αρμόδια αρχή δύναται να επιτρέπει παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραγράφου (1) όσον αφορά τη σφαγή ή τη θανάτωση πουλερικών, κουνελιών, χοίρων και αιγοπροβάτων εκτός σφαγείου από τον ιδιοκτήτη για ίδια κατανάλωση νοουμένου ότι τηρούνται οι απαιτήσεις του Κανονισμού 4 και όσον αφορά τους χοίρους και τα αιγοπρόβατα αυτά έχουν προηγουμένως αναισθητοποιηθεί.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΣΦΑΓΗ Ή ΘΑΝΑΤΩΣΗ ΓΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Καταπολέμηση
ασθενειών,
εκτροφή ζώων
για γούνα,
νεοσσοί μιας
ημέρας.

Παράρτημα Ε.

8.—(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού 9, ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη ζώου απ' αυτά που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (β) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 5, οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε, σε περίπτωση που τα ζώα αυτά σφάζονται ή θανατώνονται με σκοπό την καταπολέμηση ασθενειών, οι σχετικές εργασίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με το Παράρτημα Ε.

Παράρτημα ΣΤ.

(2) Με την επιφύλαξη του Κανονισμού 9, ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη ζώων που εκτρέφονται για την παραγωγή γούνας, οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε τα ζώα αυτά να θανατώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος ΣΤ.

Παράρτημα Ζ.

(3) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Κανονισμού 9, ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη νεοσσών μιας ημέρας, και πλεοναζόντων εμβρύων που απορρίπτονται από τα εκκολαπτήρια οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να θανατώνονται το συντομότερο δυνατό σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Ζ.

9.—(1) Οι διατάξεις των Κανονισμών 7 και 8 δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση ζώων που πρέπει να θανατωθούν αμέσως για λόγους έκτακτης ανάγκης.

Έκτακτη
ανάγκη.
Τραυματισμένα,
ασθενή ζώα.

(2) Ο ιδιοκτήτης ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη τραυματισμένων ή ασθενών ζώων οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε η σφαγή ή η θανάτωση να γίνεται επιτόπου:

Νοείται ότι η αρμόδια αρχή δύναται να επιτρέπει τη μεταφορά τραυματισμένων ή ασθενών ζώων προς σφαγή ή θανάτωση εφόσον αυτό δε συνεπάγεται πρόσθετη ταλαιπωρία για τα ζώα.

ΜΕΡΟΣ IV

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΤΡΙΤΗ ΧΩΡΑ

10. Απαγορεύεται η εισαγωγή από τρίτη χώρα κρέατος από τα ζώα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (β) της παραγράφου (1) του Κανονισμού 5 εκτός εάν συνοδεύεται από πιστοποιητικό το οποίο βεβαιώνει ότι τα ζώα από τα οποία προέρχεται έχουν σφαγεί ή θανατωθεί υπό συνθήκες οι οποίες προσφέρουν εγγυήσεις μη βάνανσης μεταχείρισης τουλάχιστον ισοδύναμες με τις προβλεπόμενες στην Οδηγία 93/119/ΕΚ του Συμβουλίου της 22ας Δεκεμβρίου 1993, όπως τροποποιείται εκάστοτε.

Πιστοποιητικό
μη βάνανσης
μεταχείρισης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α
(Κανονισμός 5)

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΤΑΒΛΙΣΜΟ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΣΤΑ
ΣΦΑΓΕΙΑ

I. Γενικές απαιτήσεις

1. Κάθε σφαγείο που τίθεται σε λειτουργία μετά την έναρξη ισχύος των Κανονισμών αυτών πρέπει να διαθέτει κατάλληλο εξοπλισμό και εγκαταστάσεις για την εκφόρτωση ζώων από τα μέσα μεταφοράς, όλα δε τα υφιστάμενα και λειτουργούντα, αμέσως πριν την έναρξη ισχύος των Κανονισμών αυτών, σφαγεία πρέπει να συμμορφωθούν προς τις απαιτήσεις αυτές εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος των Κανονισμών αυτών.

2. Τα ζώα πρέπει να εκφορτώνονται το ταχύτερο μετά την άφιξη τους. Αν η καθυστέρηση είναι αναπόφευκτη, τα ζώα πρέπει να προστατεύονται από εξαιρετικά δυσμενείς καιρικές συνθήκες και να τους παρέχεται κατάλληλος εξαερισμός.

3. Τα ζώα, για τα οποία υπάρχει κίνδυνος αλληλοτραυματισμού, λόγω του είδους, του φύλου, της ηλικίας ή της προέλευσης τους, διατηρούνται και σταβλίζονται χωριστά.

4. Τα ζώα πρέπει να προστατεύονται από τις αντίξοες καιρικές συνθήκες, αν δεν έχουν εκτεθεί σε υψηλές θερμοκρασίες σε υγρό καιρό, πρέπει να δροσίζονται με κατάλληλα μέσα.

5. Η κατάσταση των ζώων και η υγεία τους πρέπει να ελέγχονται τουλάχιστον κάθε πρωί και κάθε βράδυ.

6. Με την επιφύλαξη των εκάστοτε ισχύουσων νομοθετικών διατάξεων οι οποίες ρυθμίζουν τα υγειονομικά προβλήματα στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών των νωπών κρεάτων, τα ζώα που

υπέστησαν ταλαιπωρίες ή πόνο έπειτα από την άφιξή τους στο σφαγείο ή κατά τη διάρκεια της μεταφοράς καθώς και τα θηλάζοντα ζώα πρέπει να σφάζονται αμέσως. Αν αυτό δεν είναι δυνατόν, πρέπει να χωρίζονται από τα άλλα ζώα και να σφάζονται το συντομότερο και τουλάχιστον μέσα στις δύο ώρες που ακολουθούν. Τα ζώα τα οποία δεν είναι σε θέση να μετακινηθούν δεν πρέπει να σύρονται στον τόπο σφαγής αλλά να θανατώνονται επί τόπου ή, εφόσον είναι εφικτό και δεν συνεπάγεται περιττή ταλαιπωρία, να μεταφέρονται με άμαξα ή κυλιόμενη πλατφόρμα μέχρι το χώρο επείγουσας σφαγής.

II. Απαιτήσεις που αφορούν τα ζώα που δεν παραδίδονται σε περιέκτες

1. Όταν τα σφαγεία διαθέτουν ειδικό εξοπλισμό για την εκφόρτωση ζώων, ο εξοπλισμός αυτός, πρέπει να έχει μη ολισθηρό δάπεδο και, εφόσον χρειάζεται, πλάγια προστατευτικά κιγκλιδώματα. Οι γέφυρες και οι ράμπες πρέπει να έχουν πλευρικά τοιχώματα ή οποιαδήποτε κιγκλιδώματα ώστε να αποφεύγεται η πτώση των ζώων. Οι ράμπες εξόδου ή εισόδου πρέπει να έχουν τη μικρότερη δυνατή κλίση.

2. Κατά την εκφόρτωση, πρέπει να αποφεύγεται ο εκφοβισμός, η διέγερση, η κακομεταχείριση και το βίαιο άδειασμα των ζώων. Απαγορεύεται να ανυψώνονται τα ζώα από το κεφάλι, τα κέρατα, τα αυτιά, τα πόδια, την ουρά ή τη δορά κατά τρόπο που να τους προκαλεί περιττό πόνο ή ταλαιπωρία. Αν είναι απαραίτητο, τα ζώα πρέπει να μετακινούνται μεμονωμένα.

3. Τα ζώα πρέπει να μετακινούνται με προσοχή. Οι διάδρομοι πρέπει να είναι κατασκευασμένοι κατά τρόπο ώστε να περιορίζεται στο ελάχιστο ο κίνδυνος τραυματισμού των ζώων, και να είναι διευθετημένοι έτσι ώστε να αξιοποιείται το αγελαίο ένστικτο των ζώων. Τα όργανα για τη καθοδήγηση των ζώων πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο για το σκοπό αυτό και μόνο για σύντομα χρονικά διαστήματα. Οι συσκευές που προκαλούν ηλεκτρικές εκκενώσεις στα ζώα μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για τα ενήλικα βοοειδή και τους χοίρους που

αρνούνται να μετακινηθούν, υπό τον όρο ότι οι εκκενώσεις δεν διαρκούν περισσότερο από δύο δευτερόλεπτα, επαναλαμβάνονται μετά την πάροδο κατάλληλου χρονικού διαστήματος και ότι υπάρχει αρκετός χώρος για να μπορούν να προχωρήσουν τα ζώα. Οι ηλεκτρικές εκκενώσεις επιτρέπονται μόνο επί των μυών των οπισθίων.

4. Τα ζώα δεν πρέπει να δέχονται κτυπήματα ή πίεση σε ιδιαίτερα ευαίσθητα σημεία του σώματος τους. Ιδιαίτερα, οι ουρές των ζώων δεν πρέπει να συνθλίβονται, να στρίβονται ή να τσακίζονται, τα δε ζώα δεν πρέπει να αρπάζονται από τα μάτια. Απαγορεύονται τα άνευ διακρίσεως κτυπήματα, και ιδίως τα λακτίσματα.

5. Τα ζώα πρέπει να μεταφέρονται στον τόπο σφαγής μόνον εφόσον πρόκειται να σφαγούν αμέσως. Αν δεν σφάζονται αμέσως μετά την άφιξη τους, τα ζώα πρέπει να σταβλίζονται.

6. Με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που παρέχονται δυνάμει των εκάστοτε ισχύουσων και νομοθετικών διατάξεων οι οποίες ρυθμίζουν τα υγειονομικά προβλήματα στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών των νωπών κρεάτων, τα σφαγεία πρέπει να διαθέτουν επαρκή αριθμό χώρων για τον κατάλληλο σταβλισμό των ζώων οι οποίοι να παρέχουν επαρκή προστασία από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

7. Οι χώροι σταβλισμού πρέπει να διαθέτουν:

- (α) Δάπεδο το οποίο περιορίζει στο ελάχιστο τον κίνδυνο ολίσθησης και δεν προκαλεί τραυματισμό των ζώων που έρχονται σε επαφή με αυτό.
- (β) επαρκή εξαερισμό, ανάλογα με τις ακραίες τιμές θερμοκρασίας και υγρασίας που μπορεί να προκύψουν. Σε περίπτωση που απαιτείται μηχανικός εξαερισμός, πρέπει να προβλέπεται εφεδρική εγκατάσταση που να μπορεί να τίθεται αμέσως σε λειτουργία σε περίπτωση βλάβης.

- (γ) επαρκή φωτισμό που να επιτρέπει ανά πάσα στιγμή την επιθεώρηση όλων των ζώων και, εφόσον χρειάζεται, κατάλληλο εφεδρικό τεχνητό φωτισμό·
- (δ) ενδεχομένως, εξοπλισμό για την πρόσδεση ζώων·
- (ε) εφόσον χρειάζεται, επαρκή ποσότητα στρωμνής κατάλληλης για όλα τα ζώα τα οποία πρέπει να διανυκτερεύσουν στους χώρους αυτούς.

8. Σε περίπτωση που, εκτός των προαναφερόμενων χώρων σταβλισμού, τα σφαγεία διαθέτουν ανοικτούς χώρους σταβλισμούς χωρίς φυσικά ή τεχνητά στέγαστρα, πρέπει να παρέχεται κατάλληλη προστασία από τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Οι ανοικτοί χώροι σταβλισμού πρέπει να συντηρούνται έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η υγεία των ζώων δεν διατρέχει κίνδυνο από φυσικούς, χημικούς ή άλλους παράγοντες.

9. Τα ζώα τα οποία δεν μεταφέρονται αμέσως μετά την άφιξή τους στον τόπο σφαγής, πρέπει να έχουν συνεχώς στη διάθεσή τους νερό από κατάλληλες εγκαταστάσεις. Στα ζώα τα οποία δεν σφάζονται εντός 12 ωρών από την άφιξή τους πρέπει να χορηγείται τροφή και στη συνέχεια πρέπει να τους παρέχονται μέτριες ποσότητες τροφής σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα.

10. Τα ζώα τα οποία παραμένουν σε σφαγείο περισσότερο από 12 ώρες πρέπει να σταβλίζονται και, εφόσον είναι αναγκαίο, να δένονται κατά τρόπο ώστε να μπορούν να ξαπλώσουν με ευκολία. Σε περίπτωση που τα ζώα δεν είναι δεμένα, πρέπει να τους παρέχεται τροφή άνευ παρενοχλήσεων.

III. Απαιτήσεις που αφορούν τα ζώα τα οποία παραδίδονται μέσα σε περιέκτες

1. Οι περιέκτες εντός των οποίων μεταφέρονται τα ζώα πρέπει να μετακινούνται με προσοχή και να μην ρίπτονται ούτε να ανατρέπονται· επιπλέον πρέπει, εφόσον είναι δυνατόν, να φορτώνονται και να εκφορτώνονται οριζοντίως και με μηχανικά μέσα.

2. Τα ζώα τα οποία παραδίδονται μέσα σε περιέκτες με εύκαμπτο ή διάτρητο δάπεδο πρέπει να εκφορτώνονται με ιδιαίτερη προσοχή έτσι ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός τους. Κατά προτίμηση, κάθε ζώο πρέπει να εκφορτώνεται χωριστά.

3. Τα ζώα τα οποία έχουν μεταφερθεί μέσα σε περιέκτες πρέπει να σφάζονται το ταχύτερο δυνατόν. Σε αντίθετη περίπτωση πρέπει, εφόσον χρειάζεται, να τους παρέχεται νερό και τροφή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 9 του Μέρους II του Παραρτήματος αυτού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β
(Κανονισμός 5)

ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΝΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ, ΤΗ
ΣΦΑΓΗ Ή ΤΗ ΘΑΝΑΤΩΣΗ

1. Τα ζώα πρέπει να ακινητοποιούνται με κατάλληλο τρόπο ώστε να μην υφίστανται κανένα περιττό πόνο, ταλαιπωρία, ταραχή, τραύμα ή κάκωση. Ωστόσο σε περίπτωση σφαγής για θρησκευτικούς λόγους είναι υποχρεωτική η ακινητοποίηση των βοειδών πριν τη σφαγή με μηχανική μέθοδο ώστε να αποφεύγεται οποιοσδήποτε πόνος, ταλαιπωρία και διέγερση, καθώς και οποιοδήποτε τραύμα ή κάκωση.
2. Τα άκρα των ζώων δεν πρέπει να δένονται και τα ζώα δεν πρέπει να αναρτώνται πριν από την αναισθητοποίηση ή τη θανάτωση. Ωστόσο, τα πουλερικά και τα κουνέλια μπορούν να αναρτώνται για να σφαγούν, υπό τον όρο ότι λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε τα ζώα που πρόκειται να αναισθητοποιηθούν να είναι ήρεμα, για να μπορεί η εργασία αυτή να διεξαχθεί ικανοποιητικά και χωρίς άσκοπη καθυστέρηση. Η ακινητοποίηση ζώων μέσα σε ένα σύστημα συγκράτησης δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί ως ανάρτηση.
3. Τα ζώα που αναισθητοποιούνται ή θανατώνονται με την εφαρμογή μηχανικών ή ηλεκτρικών μέσων στο κεφάλι τους πρέπει να οδηγούνται σε τέτοια θέση ώστε τα προαναφερόμενα μέσα να μπορούν να εφαρμοστούν και να χρησιμοποιηθούν εύκολα, με ακρίβεια και για το κατάλληλο χρονικό διάστημα. Ωστόσο, προκειμένου για τα μόνοπλα και τα βοοειδή, η αρμόδια αρχή δύναται να επιτρέπει την προσφυγή σε μέσα ενδεδειγμένα για τον περιορισμό των κινήσεων της κεφαλής.
4. Τα ηλεκτρικά μέσα αναισθητοποίησης δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται για τη συγκράτηση ή την ακινητοποίηση των ζώων ή για να τα αναγκάσουν να κινηθούν.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

(Κανονισμός 5)

**ΑΝΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΩΣΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΑ
ΓΟΥΝΟΦΟΡΑ ΖΩΑ**

I. Επιτρεπόμενες μέθοδοι

A. Αναισθητοποίηση

1. Πιστόλι με διατρητική ράβδο.
2. Πλήγμα στο κρανίο.
3. Ηλεκτρονάρκωση.
4. Έκθεση σε διοξείδιο του άνθρακος.

B. Θανάτωση

1. Πιστόλι ή τουφέκι με σφαίρες.
2. Ηλεκτροπληξία.
3. Έκθεση σε διοξείδιο του άνθρακος.

Γ. Η αρμόδια αρχή δύναται να επιτρέπει τον αποκεφαλισμό, την εξάρθρωση του αυχένα και τη χρήση του «Θαλάμου κενού» για τη θανάτωση ορισμένων συγκεκριμένων ειδών, εφόσον τηρούνται οι διατάξεις του Κανονισμού 4 και πληρούνται οι ειδικές απαιτήσεις του Μέρους III του Παραρτήματος αυτού.

II. Ειδικές απαιτήσεις για την αναισθητοποίηση

Τα ζώα δεν πρέπει να αναισθητοποιούνται σε περίπτωση που δεν είναι δυνατόν να αφαιμαχθούν αμέσως.

1. Πιστόλι με διατρητική ράβδο:

- (α) Τα όργανα πρέπει να τοποθετούνται έτσι ώστε το βλήμα να εισέρχεται στον φλοιό του εγκεφάλου. Τα βοοειδή, ιδίως, δεν πρέπει να βάλλονται στον αυχένα. Για τα αιγοπρόβατα, η μέθοδος αυτή επιτρέπεται όταν τα κέρατα καθιστούν αδύνατη τη βολή στο μέτωπο του ζώου. Στην περίπτωση αυτή, το διατρητικό όργανο πρέπει να τοποθετείται αμέσως πίσω από τη βάση των κεράτων με κατεύθυνση προς το στόμα ή δε αφαίμαξη πρέπει να αρχίζει εντός 15 δευτερολέπτων από τη βολή.
- (β) σε περίπτωση που χρησιμοποιείται όργανο με διατρητική ράβδο, ο χειριστής πρέπει να βεβαιώνεται ότι η ράβδος επανέρχεται όντως στην αρχική της θέση έπειτα από κάθε βολή, διαφορετικά το όργανο δεν πρέπει να επαναχρησιμοποιείται πριν επισκευαστεί.
- (γ) τα ζώα δεν πρέπει να τοποθετούνται στο χώρο αναισθητοποίησης όταν ο χειριστής που πραγματοποιεί την αναισθητοποίηση δεν είναι έτοιμος να εκτελέσει την εργασία του μόλις το ζώο τοποθετηθεί στο χώρο αυτόν. Το κεφάλι του ζώου δεν πρέπει να ακινητοποιείται εάν ο χειριστής δεν είναι έτοιμος να το αναισθητοποιήσει.

2. Πλήγμα στο κρανίο:

- (α) Η μέθοδος αυτή επιτρέπεται μόνο όταν χρησιμοποιείται μηχανικό όργανο που πλήττει το ζώο στο κρανίο. Ο χειριστής φροντίζει ώστε το όργανο να τοποθετείται στην απαιτούμενη θέση και να χρησιμοποιείται η κατάλληλη ισχύς φυσιγγίου σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, ώστε να επιτυγχάνεται αποτελεσματική αναισθητοποίηση χωρίς κάταγμα του κρανίου.
- (β) στην περίπτωση μικρών παρτίδων κουνελιών, όταν το πλήγμα καταφέρεται στο κρανίο με μη μηχανικό τρόπο, η εργασία αυτή πρέπει να πραγματοποιείται έτσι ώστε το ζώο να χάνει αμέσως τις αισθήσεις του μέχρι το θάνατό του και να τηρούνται οι γενικές διατάξεις του Κανονισμού 4.

3. Ηλεκτρονάρκωση:

A. Ηλεκτρόδια

1. Τα ηλεκτρόδια πρέπει να τοποθετούνται κατά τρόπο ώστε να περιβάλλουν τον εγκέφαλο, ώστε να μπορεί το ρεύμα να διαπερνά τον εγκέφαλο. Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται η καλή ηλεκτρική επαφή και ιδίως να αφαιρείται το υπερβολικό μαλλί ή να υγραίνεται το δέρμα.
2. Όταν τα ζώα αναισθητοποιούνται μεμονωμένα, η συσκευή πρέπει:
 - (α) Να διαθέτει διάταξη που να μετρά τη σύνθετη αντίσταση του ηλεκτρικού φορτίου και να εμποδίζει τη λειτουργία της συσκευής αν δεν μπορεί να επιτευχθεί το ελάχιστο απαιτούμενο ηλεκτρικό ρεύμα.

- (β) να διαθέτει ακουστική ή οπτική διάταξη που να δείχνει τη διάρκεια επιβολής του ρεύματος στο ζώο.
- (γ) να συνδέεται με διάταξη η οποία να δείχνει την τάση και την ένταση του ρεύματος και η οποία να τοποθετείται έτσι ώστε να είναι ευκρινώς ορατή από το χειριστή.

B. Υδρόλουτρα

1. Όταν χρησιμοποιούνται αναισθητικά υδρόλουτρα για την αναισθητοποίηση των πουλερικών, πρέπει να είναι δυνατή η ρύθμιση της στάθμης του νερού ώστε να επιτυγχάνεται καλή επαφή με το κεφάλι του ζώου. Η ένταση και η διάρκεια του ρεύματος που χρησιμοποιείται για την αναισθητοποίηση καθορίζονται από την αρμόδια αρχή, ώστε να διασφαλίζεται ότι το ζώο χάνει αμέσως τις αισθήσεις του μέχρι το θάνατό του.
2. Σε περίπτωση που τα πουλερικά αναισθητοποιούνται ομαδικά σε υδρόλουτρο, πρέπει να διατηρείται επαρκής τάση για την παραγωγή ρεύματος με ικανοποιητική ένταση, ώστε να εξασφαλίζεται η αναισθητοποίηση όλων των πουλερικών.
3. Πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η καλή διέλευση του ρεύματος και ιδίως η καλή επαφή και η ύγρανση της επαφής αυτής μεταξύ των ποδιών και των αγκίστρων ανάρτησης.
4. Τα υδρόλουτρα για τα πουλερικά πρέπει να έχουν το κατάλληλο μέγεθος και βάθος για το είδος πτηνών που σφάζονται και δεν πρέπει να υπερχειλίζουν κατά την εμβάπτιση των πουλερικών. Το εμβαπτιζόμενο ηλεκτρόδιο πρέπει να έχει μήκος ίσο προς το μήκος του υδρόλουτρου.
5. Εάν χρειάζεται, πρέπει να υπάρχει βοηθητικό χειροκίνητο σύστημα.

4. Έκθεση σε διοξειδίο του άνθρακα:

1. Η συγκέντρωση διοξειδίου του άνθρακος για την αναισθητοποίηση των χοίρων πρέπει να είναι τουλάχιστον 70% κατ' όγκο.

2. Οι θάλαμοι εντός των οποίων οι χοίροι εκτίθενται στο αέριο και ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την μεταφορά των χοίρων σε αυτόν πρέπει να σχεδιάζονται, να κατασκευάζονται και να συντηρούνται κατά τρόπον ώστε να αποφεύγεται ο τραυματισμός των χοίρων και η συμπίεση του θώρακα και κατά τρόπο που να τους επιτρέπει να παραμένουν όρθιοι μέχρι να χάσουν τις αισθήσεις τους. Ο μηχανισμός μεταφοράς και ο θάλαμος πρέπει να διαθέτουν επαρκή φωτισμό ώστε οι χοίροι να μπορούν να βλέπουν άλλους χοίρους ή τον περιβάλλοντα χώρο.

3. Οι θάλαμοι πρέπει να διαθέτουν συσκευές για τη μέτρηση της συγκέντρωσης του αερίου στο σημείο μέγιστης έκθεσης. Οι συσκευές αυτές πρέπει να εκπέμπουν ευκρινή ακουστικά και οπτικά προειδοποιητικά σήματα σε περίπτωση που η συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα έχει πέσει κάτω από το απαιτούμενο όριο.

4. Οι χοίροι πρέπει να τοποθετούνται σε κατάλληλους χώρους ή περιέκτες ώστε να μπορούν να βλέπουν τους άλλους χοίρους και να μεταφέρονται στο θάλαμο αερίου εντός 30 δευτερολέπτων από την είσοδο στην εγκατάσταση. Οι χοίροι πρέπει να μεταφέρονται το ταχύτερο δυνατόν από την είσοδο ως το σημείο μέγιστης συγκέντρωσης αερίου και να εκτίθενται σε αυτό για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για να παραμείνουν αναισθητοί μέχρις ότου θανατωθούν.

III. Ειδικές απαιτήσεις για τη θανάτωση

1. Πιστόλι ή τουφέκι με σφαίρες.

Οι μέθοδοι αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη θανάτωση διαφόρων ειδών και ιδίως των μεγάλων εκτρεφόμενων θηραμάτων και των ελαφοειδών, και για τη χρήση τους απαιτείται άδεια της αρμόδιας αρχής η οποία πρέπει να διασφαλίζει ιδίως ότι χρησιμοποιούνται από ειδικά εξουσιοδοτημένο προσωπικό και ότι τηρούνται οι γενικές διατάξεις του Κανονισμού 4.

2. Αποκεφαλισμός και εξάρθρωση του αυχένα.

Οι μέθοδοι αυτές χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη θανάτωση των πουλερικών και για τη χρήση τους απαιτείται άδεια της αρμόδιας αρχής η οποία πρέπει να διασφαλίζει ιδίως ότι χρησιμοποιούνται από ειδικά εξουσιοδοτημένο προσωπικό και ότι τηρούνται οι γενικές διατάξεις του Κανονισμού 4.

3. Ηλεκτροπληξία και διοξειδίο του άνθρακα.

Η αρμόδια αρχή δύναται να επιτρέπει τη θανάτωση διαφόρων ειδών ζώων με τις μεθόδους αυτές εφόσον τηρούνται, εκτός από τις γενικές διατάξεις του Κανονισμού 4, οι ειδικές διατάξεις των παραγράφων 3 και 4 του Μέρους II του Παραρτήματος αυτού. Η αρμόδια αρχή δύναται, για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των μεθόδων αυτών να καθορίζει την ένταση και τη διάρκεια του χρησιμοποιούμενου ρεύματος καθώς και τη συγκέντρωση του διοξειδίου του άνθρακα και τη διάρκεια της έκθεσης σε αυτό.

4. Θάλαμος κενού.

Η μέθοδος αυτή χρησιμοποιείται μόνο για τη θανάτωση χωρίς αφαίμαξη ορισμένων ζώων προς κατανάλωση τα οποία ανήκουν σε είδη εκτρεφόμενων θηραμάτων (ορτύκια, πέρδικες και φασιανοί) και για τη χρήση της απαιτείται άδεια της αρμόδιας αρχής. Η άδεια αυτή εκδίδεται στον ιδιοκτήτη ή το πρόσωπο που έχει την ευθύνη των ζώων εφόσον

1908

αυτός εξασφαλίζει, επιπρόσθετα προς τις απαιτήσεις του, ότι:

- (α) Τα ζώα τοποθετούνται σε στεγανό θάλαμο όπου επιτυγχάνεται σύντομα κενό αέρος μέσω ισχυρής ηλεκτρικής αντλίας·
- (β) η αφαίρεση του αέρα διατηρείται έως το θάνατο των ζώων·
- (γ) τα ζώα περιέχονται καθ' ομάδες σε περιέκτες μεταφοράς που μπορούν να εισαχθούν στο θάλαμο κενού, οι διαστάσεις του οποίου έχουν υπολογισθεί προς το σκοπό αυτό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ
(Κανονισμός 5)

ΑΦΑΙΜΑΞΗ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1. Η αφαίμαξη των αναισθητοποιημένων ζώων πρέπει να αρχίζει το συντομότερο δυνατό μετά την αναισθητοποίησή τους, ώστε να επιτυγχάνεται ταχεία άφθονη και πλήρης ροή του αίματος. Εν πάση περιπτώσει, η αφαίμαξη πρέπει να πραγματοποιείται πριν το ζώο ανακτήσει τις αισθήσεις του.
2. Η αφαίμαξη όλων των αναισθητοποιημένων ζώων πρέπει να γίνεται με τομή μιας τουλάχιστον από τις δύο καρωτίδες ή των αγγείων από τα οποία προέρχονται. Μετά την τομή των αιμοφόρων αγγείων, δεν πρέπει να διενεργείται στα ζώα καμιά εργασία καθαρισμού ούτε ηλεκτρική διέγερση πριν ολοκληρωθεί η αφαίμαξη.
3. Όταν ένα άτομο είναι υπεύθυνο για την αναισθητοποίηση, την ανκίστρωση, την ανύψωση και την αφαίμαξη των ζώων, το άτομο αυτό πρέπει να πραγματοποιεί τις εργασίες αυτές διαδοχικά στο ίδιο ζώο πριν περάσει σε άλλο ζώο.
4. Όταν η αφαίμαξη των πουλερικών γίνεται με αυτόματο μηχάνημα αποκεφαλισμού πρέπει να υπάρχει χειροκίνητο βοηθητικό μηχάνημα ώστε, σε περίπτωση βλάβης, να είναι δυνατή η σφαγή αμέσως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε
(Κανονισμός 8)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΘΑΝΑΤΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

I. Επιτρεπόμενες μέθοδοι.

1. Όλες οι μέθοδοι που επιτρέπονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Παραρτήματος Γ και εξασφαλίζουν βέβαιο θάνατο.

2. Επιπλέον, η αρμόδια αρχή δύναται, τηρώντας τις γενικές διατάξεις του Κανονισμού 4, να επιτρέπει τη χρήση άλλων μεθόδων θανάτωσης των ευπαθών ζώων, διασφαλίζοντας ιδίως ότι:

(α) Εάν χρησιμοποιούνται μέθοδοι που δεν προκαλούν τον ακαριαίο θάνατο (π.χ. πιστόλι με διατρητική ράβδο), λαμβάνονται τα δέοντα μέτρα για τη θανάτωση των ζώων το ταχύτερο δυνατό και οπωσδήποτε πριν ανακτήσουν τις αισθήσεις τους.

(β) δεν γίνεται καμιά άλλη επέμβαση στα ζώα πριν διαπιστωθεί ο θάνατός τους.

1911

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ
(Κανονισμός 8)

ΜΕΘΟΔΟΙ ΘΑΝΑΤΩΣΗΣ ΤΩΝ ΓΟΥΝΟΦΟΡΩΝ ΖΩΩΝ

I. Επιτρεπόμενες μέθοδοι.

1. Μηχανικά όργανα που διεισδύουν στον εγκέφαλο.
2. Ένεση θανατηφόρας δόσης αναισθητικού προϊόντος.
3. Ηλεκτροπληξία με καρδιακή ανακοπή.
4. Έκθεση στο μονοξείδιο του άνθρακα.
5. Έκθεση στο χλωροφόρμιο.
6. Έκθεση στο διοξείδιο του άνθρακα.

Η αρμόδια αρχή καθορίζει την πλέον κατάλληλη μέθοδο θανάτωσης για τα διάφορα είδη τηρώντας τις γενικές διατάξεις του Κανονισμού 4.

II. Ειδικές απαιτήσεις

1. Μηχανικά όργανα που διεισδύουν στον εγκέφαλο.
 - (α) Τα όργανα πρέπει να τοποθετούνται κατά τρόπον ώστε το βλήμα να διεισδύει στο φλοιό του εγκεφάλου.
 - (β) η χρήση της μεθόδου αυτής επιτρέπεται μόνο όταν η αφαίμαξη διενεργείται αμέσως μετά.
2. Ένεση θανατηφόρας δόσης αναισθητικού προϊόντος.